

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding en samenvatting.....	1
2. Nederlands	4
2.1 Inleiding.....	4
2.2 Radio	4
2.3 BVN televisie	5
2.4 Internet	6
2.5 Nederlandstalige uitzendingen in het Caribisch gebied.....	6
3. Andere talen en activiteiten.....	8
3.1 Inleiding	8
3.2 Engels.....	9
3.3 Spaans en Portugees voor Latijns Amerika	10
3.4 Indonesisch.....	11
3.5 Frans voor Afrika	12
3.6 Arabisch.....	12
3.7 China	13
3.8 RNInfo for Media.....	13
3.9 Muziek	13
3.10 RNTV	14
4. Thema's in 2005.....	15
4.1 Migratie.....	15
4.2 Fair Trade.....	16
4.3 Vergrijzing.....	16
4.4 Rechten van het Kind	16
4.5 The fear factor	17
4.6 Uitbreiding van Europa.....	17
4.7 Regionale integratie	17
4.8 De toekomst van de radio	18
4.9 Persvrijheid.....	18
5. Partnerstations	19
6. Distributie	20
7. Financiën.....	22
Bijlage 1 – Uitzendingen	29
Bijlage 2 – Samenwerking	31

1. Inleiding en samenvatting

De Wereldomroep heeft in 2003 een grote reorganisatie afgerond, waarbij mission statement en doelstellingen van de organisatie opnieuw en scherper zijn gedefinieerd. De missie luidt: het leveren van een bijdrage aan een beter geïnformeerde wereld door een combinatie van journalistiek en dienstverlening. Om die missie te realiseren wil de Wereldomroep een informatiebron zijn voor Nederlanders over de grens, wereldwijd informeren over de Nederlandse samenleving en opvattingen die daar leven, een podium bieden over thema's die voor Nederland, Europa en de wereld van belang zijn en een kenniscentrum zijn voor buitenlandse (media)organisaties over ontwikkelingen in Nederland en Europa.

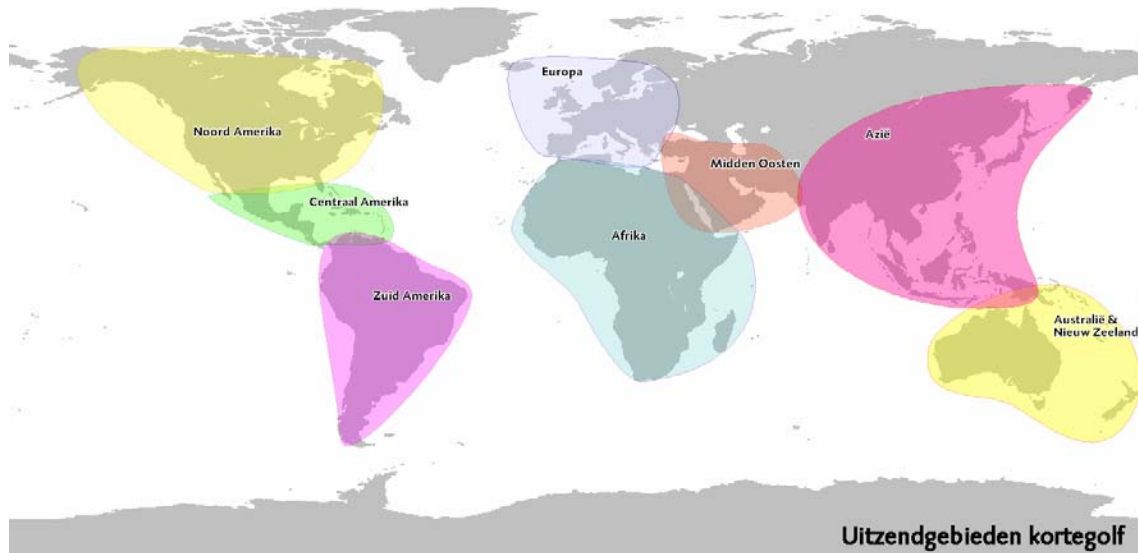
Voor de Wereldomroep stond het vorige meerjarenplan (2004-2008) en daarmee de start van 2004 in het teken van nieuw elan. De strategie en activiteiten zijn herijkt en aangepast aan deze tijd. Tegelijkertijd werden budgettaire achterstanden weggewerkt en extra bezuinigingen meegenomen. Veel functies zijn als gevolg daarvan vervallen. Er zijn ook nieuwe functies ontstaan. Na een zware tijd was er veel enthousiasme -zelfs ongeduld- om de vernieuwde Wereldomroep verder vorm te geven. Maar, begin 2004 stond helaas, wederom, in het teken van verdergaande bezuinigingen. Dit heeft de start van het bovenstaande enigszins vertraagd. Het enthousiasme is hier en daar wat getemperd, niet in de laatste plaats doordat er nieuwe onzekerheden ontstonden.

Na overleg met de staatssecretaris zijn bestuur en directie tot een richting en invulling gekomen waarin het mogelijk moet zijn de hoofdlijn van de reorganisatie door te trekken, binnen de nieuwe financiële kaders tot en met 2006. In 2007 en daarna ontstaat een financiële discrepantie (ruim €1 mln.) tussen de voornemens van OCW en de voorliggende plannen. In de loop van 2006 zal daarover nader worden overlegd door OCW, de Tweede Kamer en de Wereldomroep.

Het jaar 2005 en later staan dan ook in het teken van de verdere invoering, regelmatige evaluatie en verfijning van de missie, rollen en activiteiten van de Wereldomroep:

- Onverminderd aandacht voor het informeren van Nederlanders en Nederlandssprekenden buiten Nederland. De Nederlandse Antillen, Aruba en Suriname zijn in dat kader een belangrijk aandachtsgebied. Daarbij wordt veel zorg besteed aan doelmatigheid en doeltreffendheid. De samenwerking met Radio 1 en andere relevante onderdelen van de publieke omroep worden geïntensiveerd (geen doublures). Er wordt gericht en specifiek invulling gegeven aan inhoud die speciaal wordt geproduceerd voor genoemde doelgroep. Dat wil zeggen dat specifieke serviceprogramma's, interactiviteit en (Internet)communities in het vernieuwde aanbod zijn opgenomen, naast nieuws en actualiteiten. Zie hierover meer in hoofdstuk 2
- De niet-Nederlandstalige activiteiten staan voor een groot deel in het teken van een voortzetting en verdere invulling van een gecoördineerde, gezamenlijke thematische benadering. Een aantal voor Nederland en de wereld belangrijke onderwerpen wordt, vanuit een Nederlands/Europees perspectief, breed behandeld en besproken. Veel betrokkenheid van andere organisaties binnen en buiten Nederland, veel dialoog, debat en discussie. Lees hierover meer in hoofdstukken 3 en 4

Het succes en bereik van de Wereldomroep worden mede gerealiseerd door grootschalige internationale samenwerking met partnerstations. Waar andere internationale omroepen zendtijd huren of spreken van “placement” (wij maken het programma en u zendt het uit) intensiveren wij de aanpak. Wij gaan op basis van respect en gelijkheid om met honderden stations en vele miljoenen luisteraars. Onze opvattingen van samenwerking gaan uit van open en eerlijke dialoog, er moet daadwerkelijk sprake zijn van tweerichtingsverkeer. Zie verder hoofdstuk 5.

Elke internationale omroep wil op kosteneffectieve wijze zijn doelgroepen bereiken. Een groot deel van het geld van mondiaal werkende omroepen gaat zitten in de distributie van programma's en uitzendingen. Daarom moet er voortdurend sprake zijn van optimalisering van beschikbare distributiemiddelen. De steeds toenemende technologische mogelijkheden moeten worden getoetst op hun geschiktheid en waar zinvol worden opgenomen in het distributiepakket. Dit vraagt veel flexibiliteit en vernieuwingszin van vrijwel alle medewerkers bij Radio Nederland Wereldomroep.

De komende jaren zal nog intensiever worden gewerkt aan de doeltreffendste mix van radio, televisie, internet en email voor alle doelgroepen in de aangewezen doelgebieden. Bij de website in het Engels (9,4 miljoen pageviews), maar ook bij die in het Spaans (7,3 pageviews), Portugees (0,8 miljoen pageviews) en Indonesisch (1,5 miljoen pageviews), wordt al nauw samengewerkt tussen de radio- en internetredacties. De Nederlandstalige internetpagina's hebben 6,1 miljoen pageviews. Daarnaast wordt er materiaal uitgewisseld tussen de verschillende talen onderling. In de komende periode wordt opnieuw veel aandacht besteed aan interactiviteit en discussie op de sites.

Partnerstations, satelliet, internet, televisie en ook bijvoorbeeld PDA's¹ zijn steeds belangrijker geworden. Toch blijft radio van uitermate groot belang. Radio is 'draagbaar', niet afhankelijk van snoertjes of telefoonverbindingen en is op een groot aantal plaatsen in de wereld nog steeds de enige manier om snel geïnformeerd te worden. Zo heeft in Indonesië maar vier procent van de bevolking regelmatig toegang tot internet. Voor de consument is verder van groot belang dat na

---

¹ Sinds drie jaar wordt in verschillende talen het nieuwsbulletin aangeboden via digitale agenda's (PDA's). meer dan 1 miljoen keer per jaar wordt dit nieuws door gebruikers gedownload

de aanschaf van een radio verdere kosten afwezig zijn in tegenstelling tot betaaldiensten via internet of de mobiele telefoon.

Voor een internationale omroep was, is en blijft kortegolf onmisbaar om over grote afstanden ongestoord -en zonder de mogelijke tussenkomst van anderen- mensen te kunnen bereiken. Binnenkort komt de nieuwe, digitale korte (en midden)golfttechnologie DRM op de publiekmarkt. DRM biedt een sterk verbeterde geluidskwaliteit. De Wereldomroep is één van de voortrekkers binnen het DRM consortium. Lees hierover verder in hoofdstuk 6.

Hierboven werden de financiële perikelen van de afgelopen en komende jaren besproken. In de begroting voor 2004, zijn alle niet gecorrigeerde achterstanden gecompenseerd die in de laatste jaren zijn opgelopen. De bezuinigingen door het eerste kabinet Balkenende en de uitkomsten van de gesprekken met de staatssecretaris van OCW zijn verwerkt. Ook voor 2005 en 2006 is dit alles, inclusief de verdere bezuiniging door het tweede kabinet Balkenende, verwerkt. Dit meerjarenplan laat vanaf 2007 nog een tekort zien van €1,1 mln. Zoals eerder aangegeven is dit in de loop van 2006 onderwerp van verder gesprek.

Op basis van een in overleg met Publieke Omroep bepaald, bescheiden accres, komt de bijdrage vanuit de omroepmiddelen voor 2005 uit op uit op € 43,6 mln.

De laatste jaren zijn voor de Wereldomroep hectisch geweest, enerzijds op het gebied van strategie, inhoud en programma's, anderzijds financieel.

Onder die druk is RNW in staat gebleken enerzijds door te blijven gaan met uitzenden en anderzijds enthousiast doeltreffende plannen te smeden teneinde zijn belangrijke rol te kunnen blijven vervullen. Bestuur en directie spreken de hoop en verwachting uit dat de komende tijd niet wederom zal worden beheerst door discussies over geld en bezuinigingen, zodat de Wereldomroep zich weer met volle inzet en overtuiging kan richten op zijn missie, het - namens Nederland - leveren van een bijdrage aan een beter geïnformeerde wereld, zowel voor Nederlandssprekenden als voor anderstaligen. En daarmee het wekelijks bereik van ruim vijftig miljoen mensen te blijven boeien en te laten groeien.

2. Nederlands

2.1 Inleiding

De Nederlandse uitzendingen zijn gericht op Nederlanders en Nederlandstaligen die langdurig in het buitenland verblijven (1,2 miljoen resp. 2 miljoen mensen) en op vakantiegangers, met name in Europa. Het afgelopen jaar is de programmering aangepast: minder dicht op het nieuws, meer duiding en achtergrond.

De samenwerking met de binnenlandse omroepen heeft een nieuwe dimensie gekregen door een convenant met het Radio 1 Journaal, waarin is vastgelegd dat de redacties elkaar kosteloos materiaal ter beschikking stellen voor hergebruik. Ongeveer vijftig procent van de actualiteiten en twintig procent van de series en reportages in de Nederlandse radio-uitzendingen is nu afkomstig van de NOS. Dat materiaal wordt geschikt gemaakt voor Nederlanders in het buitenland. Bewerking is nodig omdat de luisteraar in het buitenland context ontbeert en in de meeste zendrichtingen slechts een maal per 24 uur wordt 'bijgepraat'. (Meer over dit convenant is te lezen in de volgende paragraaf) Daarnaast maakt de Wereldomroep, specifiek voor de doelgroep, eigen producties.

De samenwerking met de overige binnenlandse omroepen verloopt goed. Dat is het gevolg van nieuwe afspraken, de veranderde werkwijze en de aanstelling van een aparte coördinator voor de uitwisseling van bijdragen en programma's. Een verdere intensivering en bestendiging van deze samenwerking is een belangrijke doelstelling voor de komende jaren.

Het Caribische gebied vormt een van de speerpunten van de Nederlandstalige uitzendingen van de Wereldomroep. De redactie voor Suriname en het Caribische gebied is verdubbeld en de programma's worden veel meer toegesneden op de specifieke behoeften van de luisteraars in beide regio's.

2.2 Radio

Ondanks grote veranderingen in de beschikbaarheid van informatie (onder andere als gevolg van Internet) blijft er behoefte aan de speciaal voor deze groep geproduceerde radioprogramma's. Kern van de Nederlandstalige radio-uitzendingen is het programma Nieuwslijn, een nieuws- en actualiteitenprogramma, dat dagelijks in elf edities via korte golf, satelliet en Internet de wereld rondgaat. Recent onderzoek schat het aantal luisteraars op 1,1 miljoen per week.

Voor de Nederlandse uitzendingen wordt een kleine, flexibele uitzendredactie bijgestaan door een tiental binnenlandredacteurs. Zij houden zich specifiek bezig met onderwerpen die voor de doelgroep van belang zijn: Nederlanders in het buitenland, veiligheid in Nederland, de veranderende Nederlandse samenleving en de Nederlandse cultuur, in het bijzonder de Nederlandse taal. In toenemende mate vinden de bijdragen van deze redacteurs hun weg naar programma's van de binnenlandse omroepen op Radio 1 en 2. Eind 2003 hebben de hoofdredacties van Radio Nederland Wereldomroep en NOS Radio een akkoord gesloten, dat beide partijen het recht geeft radiomateriaal van elkaar zonder kosten opnieuw te gebruiken. In de Europa-programmering (van 07.00 tot 19.00 uur op kortegolf, wereldwijd via satelliet en internet) zendt de Wereldomroep nu succesvolle programma's uit van de binnenlandse omroepen, waaronder *1 op de Middag*, *Vroege Vogels*, *OVT*, *Plein Publiek*, *Adres Onbekend* en *De*

Twaalf Provinciën (reportages van de regionale omroepen in Nederland). Deze programma's vormen tezamen ongeveer 50 procent van de totale zendtijd. In coproductie met de VPRO zendt de Wereldomroep bovendien elke werkdag het programma *Wereldnet* uit, waarin alledaagse zaken worden besproken met Nederlanders die langere tijd in het buitenland wonen.

Televisie en Internet spelen ook een belangrijke rol bij de informatievoorziening van Nederlanders in het buitenland. Een direct gevolg van de reorganisatie van 2003/2004 is een hechtere samenwerking tussen radio, televisie en Internet. Zo is het aantal internetbijdragen van radiomedewerkers aanzienlijk toegenomen. Speciale internetsites ondersteunen radio- en televisieprogramma's. Het televisieprogramma *Andere Ogen* is bewerkt voor de radio. Ook bij de organisatie en voorbereiding van evenementen zoals de viering van *50 jaar koninkrijksstatuut* in december 2004 wordt nauw samengewerkt. De intensivering van de interne samenwerking is een prioriteit. Een mogelijke samenvoeging van alle activiteiten in één afdeling, die zich alleen bezighoudt met de informatievoorziening van Nederlanders in het buitenland, is een optie voor de toekomst.

2.3 BVN televisie

BVN is het samenwerkingsverband van Wereldomroep, NOS en VRT. De 24-uurs televisiezender, die via de satelliet in blokken van acht uur bijna wereldwijd te ontvangen is, biedt een programmering die is samengesteld uit producties van de Nederlandse en Vlaamse publieke omroepen. De Wereldomroep verzorgt aanvullende programma's die specifiek gericht zijn op de doelgroep Nederlanders in het buitenland: *Van Huis Uit* en *Studio NL*. De programma's zullen worden ondersteund met speciale sites op het Internet en waar mogelijk gecoördineerd met radio-uitzendingen. Het aantal kijkers wordt geschat op 600.000 per week.

Uit de enorme hoeveelheid reacties van kijkers uit de gehele wereld blijkt, dat de uitzendingen van BVN bijzonder op prijs worden gesteld. Zeker de uitzendingen van bijzondere gebeurtenissen, zoals het huwelijk van Prins Willem Alexander en Maxima en de begrafenis van Prinses Juliana, maakten veel emoties los. Ook de programma's voor kleuters en jonge kinderen worden door Nederlandse ouders in het buitenland (en niet te vergeten, de kinderen zelf) bijzonder gewaardeerd. De internetsite *WereldKids* (zie hieronder) sluit daarbij aan.

2.4 Internet

In het Nederlands zijn er drie belangrijke websites:

Wereldomroep.nl

De algemene nieuws en achtergrond site van de Wereldomroep. Er is vergaande samenwerking tussen de internet- en radio redacties van de Wereldomroep en met de binnenlandse Publieke Omroep. Daarbij is de themalist in het meerjarenplan leidend.

Wereldexpat.nl

 De site voor en door Nederlandse expats wereldwijd. Veel van hen hebben tegenwoordig toegang tot een overvloed aan informatie, daarom is gekozen voor het opbouwen van een 'community'. In 2004 zijn verkennende gesprekken gestart met het Koninklijk Instituut voor de Tropen om de haalbaarheid van een gezamenlijke website te onderzoeken. Het KIT richt zich vooral op de vertrekkers en terugkeerders. De Wereldomroep richt zich op het wonen en werken in den vreemde. Door gezamenlijk deze doelgroepen te bedienen zijn voordelen te behalen.

WereldKids.nl

 De site voor en door Nederlandse kinderen wereldwijd. Er is nauwe samenwerking met de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland. In 2004 is samenwerking gestart met de kinderpagina van de web- en weekeditie van de NRC Handelsblad, waarbij kopij uitgewisseld wordt tussen redacties. Onderzocht wordt of deze vorm van samenwerking in 2005 kan worden uitgebreid. Verdere samenwerking wordt gezocht met KIT Uitgeverij, SamSam, UNICEF en de Publieke Omroep. WereldKids en de Evangelische Omroep werken samen aan het televisieprogramma *Mirakel*. Het programma wordt ook uitgezonden via BVN-tv. In het najaar van 2004 start een maandelijks WereldKids (web)radio blok voor en door Sterreporters van WereldKids.

De e-mail nieuwsbrief die de Wereldomroep dagelijks verstuurt, heeft na jarenlange groei nu een vaste gebruikersgroep van ongeveer 14.000 abonnees.

2.5 Nederlandstalige uitzendingen in het Caribisch gebied

De uitzendingen gericht op het Caribische gebied vormen een speerpunt, enerzijds omdat de relatie met de regio steeds belangrijker wordt, anderzijds omdat er daar een groeiende behoefte aan betrouwbaar en objectief nieuws uit en over Nederland bestaat. Het aantal medewerkers dat zich bezighoudt met het Caribische gebied is uitgebreid en de kwaliteit van de nieuwsvoorziening van de uitzendingen gericht op Suriname, de Nederlandse Antillen en Aruba is verbeterd. Het aantal luisteraars in het Caribisch gebied wordt geschat op 400.000 per week.

In 2005 moet het volgende tot stand worden gebracht:

- een maandelijkse paneldiscussie
- twee keer per seizoen een multimediaal project, in samenwerking met partnerstations in Suriname en op de Antillen
- een wekelijks overzicht van relevant Antilliaans nieuws in het Engels (dat gesproken wordt op de Bovenwindse eilanden) bestemd voor de luisteraars op de Bovenwinden.
- een jongerenconferentie over de relatie Nederland en de Antillen als vervolg op het Koninkrijksstatuut-project in 2004 (uitwisseling tussen middelbare scholen)
- het ontwikkelen en implementeren van een site die aansluit bij de Caribische uitzendingen.

De expertise die de Wereldomroep heeft en verder uitbouwt over Suriname en de Antillen, en over de Surinaamse en Caribische gemeenschappen in Nederland, kan ook ten goede komen aan de binnenlandse (media)organisaties. Die kennis en ervaring zal actief worden aangeboden.

3. Andere talen en activiteiten

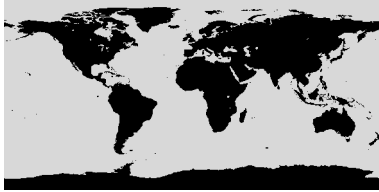
3.1 Inleiding

De Wereldomroep is niet alleen een belangrijke bron van informatie voor Nederlanders in het buitenland, ook het verstrekken van onafhankelijke informatie in landen met een informatieachterstand is een kerntaak van de organisatie. Het belang van de aanwezigheid van de Wereldomroep in alle doelgebieden is onderzocht. Juist in Afrika blijkt die onafhankelijke informatie een grote toegevoegde waarde te hebben. In 2005 wordt gestart met Engelse producties voor partnerstations in Engelstalig Afrika en Portugese bijdragen voor het Portugeessprekende deel. In het Frans heeft de Wereldomroep met een maandelijks bereik van 23 miljoen mensen een plaats verworven in het Afrikaanse medialandschap. Met name de onafhankelijke positie en berichtgeving van de Wereldomroep worden zeer gewaardeerd. Uitzenden in de Engelse taal maakt het mogelijk wereldwijd aanwezig te zijn. De afgelopen jaren is gebleken dat het duurzaam hoge niveau van de nieuwsuitzendingen en de achtergrondprogramma's de Wereldomroep een vooraanstaande plaats hebben gegeven in Afrika en Azië, maar ook in Noord Amerika, waar het nieuwsaanbod van binnenlandse zenders weinig internationaal en vaak eenzijdig is. 'Radio Netherlands' wordt gewaardeerd vanwege de onafhankelijke klank en inhoud van de programma's. Door de samenwerking met lokale partnerstations is het bereik substantieel gegroeid. Internationale erkenning valt ook af te leiden uit het grote aantal internationale prijzen dat de Engelstalige producties van de Wereldomroep ten deel is gevallen.

Latijns Amerika is en blijft een ander belangrijk doelgebied van de Wereldomroep. Overigens heeft de Nederlandse regering in het voorjaar van 2004 besloten de politieke en economische samenwerking met Latijns Amerika te versterken. Gezien zijn, in een reeks van jaren opgebouwde positie draagt de Wereldomroep daaraan bij door een strategisch gebruik van reeds lang bestaande netwerken en internationale programma's. De nadruk wordt daarbij gelegd op de stabiliteit van de regio. De afgelopen decennia heeft de Wereldomroep een sterke positie verworven in Latijns Amerika met een onafhankelijk geluid en een betrouwbare en objectieve informatievoorziening en die positie zal de komende jaren verder worden uitgebouwd.

De Indonesische uitzendingen van de Wereldomroep zijn een betrouwbare bron van informatie gebleken. De constatering dat de Wereldomroep een brug slaat tussen Nederland, Europa, en Indonesië is zeker gerechtvaardigd. Indonesië is een islamitisch land; aanwezigheid van een onafhankelijke zender kan een matigende invloed hebben op de fundamentalistische tendensen die in Indonesië aanwezig zijn. Door middel van partnerstations en trainingen van journalisten zal de Wereldomroep in deze veranderende omgeving een rol van betekenis kunnen blijven spelen.

3.2 Engels

Er zijn in de wereld nog steeds veel gebieden met een gebrekkige informatievoorziening. Informatie is soms gekleurd of eenzijdig. Veel hoger opgeleide mensen in Azië, Afrika en Noord Amerika zijn door middel van Engelstalige uitzendingen en coproducties te bereiken. De Wereldomroep staat bekend als een onafhankelijke nieuws- en achtergrondzender met een eigen(zinnig) geluid, afkomstig uit een relatief klein land en is dus onverdacht in het internationale politieke krachtenveld. Het wereldwijde bereik van de Engelstalige radio-uitzendingen is een kleine tien miljoen luisteraars per week.

In de komende periode ligt de nadruk op het consolideren en uitbreiden van de relaties met partnerstations. Prioriteit daarbij is Afrika. *Bureau Afrique Radio Nederland* (BARN) zal – naar analogie van de Franstalige service - cd's ontwikkelen voor Engelstalige radiostations in Afrika.

In Centraal en Oost Europa worden coproducties gerealiseerd met radiostations in Polen en Tsjechië. De banden met stations in Hongarije worden verder versterkt. Contacten met stations in andere Centraal en Oost Europese landen worden gelegd. Met de BBC wordt samengewerkt in een programma met als titel *Crossing Europe*.

Een ander doelgebied is Noord-Amerika. Het afgelopen jaar is een enorme groei te zien geweest in het aantal stations dat het programma *EuroQuest* en afleveringen van de wekelijkse *Documentary* serie uitzendt. Speciale coproducties met grote publieke radio netwerken en stations zijn in ontwikkeling in belangrijke gebieden: *Minnesota Public Radio*, *Wisconsin Public Radio*, *WBUR* in Boston en *WNYC* in New York.

De Engelstalige programma's van de Wereldomroep zijn naast de directe kortegolfuitzendingen nu te horen in Australië (*WRN*, *ABC NewsRadio*), Canada (*CBC Overnight*) en Zuid Afrika (*SAfm*). In twee series, *Global Perspective* en *Crossing Boundaries*, wordt samengewerkt met *ABC* (Australië), *CBC* (Canada), *BBC World Service* (GB), *SoundPrint* (American Public Radio), *Radio New Zealand* en *RTHK* (Hong Kong). Deze samenwerking zal verder worden uitgebreid.

Een belangrijke programmaserie de komende jaren blijft *Dutch Horizons*. Het programma, dat informatie geeft over allerlei aspecten van het dagelijkse leven in Nederland, krijgt een eigen website. Ook in de andere programma's wordt veel aandacht besteed aan voor Nederland relevante issues en komen veel Nederlandse deskundigen aan het woord. De Engelse afdeling zal in 2005 deelnemen aan een groot aantal van de gekozen onderwerpen in het kader van het meer thematisch werken.

3.3 Spaans en Portugees voor Latijns Amerika

De aanslagen van 11 september 2001 in New York en Washington, die van 11 maart 2004 in Madrid en de oorlog tegen het terrorisme hebben een negatieve invloed gehad op de persvrijheid in delen van de wereld. Sommige regeringen gebruiken de 'oorlog tegen terrorisme' als excuus om de media te beknotten, de privileges van beveiligingsbedrijven te vergroten en de toegang tot openbare informatie te beperken. De democratische veerkracht van de jaren negentig lijkt verdwenen: in veel landen heeft de staat zijn beveiligingsapparaat verdubbeld. Commerciële belangen zijn in de media toegenomen en hebben soms de overhand gekregen. Daardoor loopt de verscheidenheid van de pers gevaar. Fusies in de media moeten gereguleerd worden, zodat diversiteit en culturele eigenheid gewaarborgd kunnen worden. Radio Nederland zal zich ook in de toekomst blijven inzetten voor diversiteit en onafhankelijkheid van de media.

In andere opzichten is er vanaf de jaren negentig belangrijke vooruitgang geboekt: er zijn nieuwe technologieën op het gebied van informatie en communicatie (internet, TV via satelliet, mobiele telefoon) die voor grote groepen beschikbaar zijn gekomen. Nieuwe sociale bewegingen strijden voor rechtvaardigheid, vrede en mensenrechten. Media hebben een belangrijke verantwoordelijkheid in deze samenlevingen ten aanzien van economische ontwikkeling, humanitaire crises, oorlogen en terrorisme.

Naast de algemene thema's die voor de Wereldomroep in 2005 prioriteit zijn, ligt de nadruk bij radioseries, internet en videoproducties in het Spaans op thema's als rechtvaardige handelsmogelijkheden, de oorlog tegen terrorisme en veiligheid.

In 2005 zal een hoorspelserie gemaakt worden van 12 delen en een serie van 4 reportages over de emigratie van Latijns Amerikanen naar Europese landen. Dat gebeurt in samenwerking met een consortium van acht internationale instellingen, onder andere ALER (*Asociación Latinoamericana de Educación Radiofónica*, gevestigd in verscheidene Latijns Amerikaanse landen) en Caritas in Spanje. Samen met de Ford Foundation wordt in het Spaans een serie van 12 programma's geproduceerd over zwakke staten en veiligheid. Met de stichting PANOS in Parijs wordt een serie gemaakt over de oorlog tegen het terrorisme en de media.

Voor Brazilië zal in het Portugees een serie van 8 reportages geproduceerd worden over de situatie van de Indianen in Brazilië. Daarbij wordt ook gekeken naar, en mogelijk samengewerkt met, Nederlandse ontwikkelingsorganisaties, die deelnemen aan projecten die de sociale en ecologische ontwikkeling bevorderen en strijden voor het behoud van autochtone culturen. De internetsite ondersteunt de radioproducties en vult ze aan. Bereik van de Portugese radioproducties voor Brazilië is 2 miljoen luisteraars per week.

3.4 Indonesisch

Door de jaren heen zijn de Indonesische uitzendingen een belangrijke bron van betrouwbare informatie en onafhankelijk nieuws gebleken. En ook na alle positieve veranderingen die in Indonesië sinds 1998 hebben plaatsgevonden, blijft er een belangrijke rol weggelegd voor de Indonesische afdeling: de democratie is pril, de politieke situatie blijft instabiel. Het rustige verloop van de presidentsverkiezingen in 2004 vormt wel reden voor voorzichtig optimisme. Sinds 1998 is de positie van de media verbeterd, maar politieke inmenging is niet verdwenen. Ook is er zorg om de invloed van grote economische conglomeraten. Het medialandschap is (in tegenstelling tot de situatie voor de val van president Suharto) sterk verbrokkeld.

De kortegolf blijft een belangrijk medium, vooral in landelijke gebieden en conflictgebieden zoals Atjeh en Papua. Uit onderzoek is gebleken dat internationale radioprogramma's in het algemeen als betrouwbare bron van informatie worden gezien en dat het internet steeds belangrijker wordt. De Wereldomroep helpt mee om in die groeiende informatiebehoefte te voorzien.

Het bereik van de Indonesischtalige programma's van de Wereldomroep is de laatste jaren sterk gegroeid door de samenwerking met partnerstations als *Radio Pelita Kasih* en *Jakarta News FM* in Jakarta, *Radio Montini* in Manado, *Radio KLCBS* in Bandung en *Radio DMS* op Ambon. Stations die niet van de overheid afhankelijk zijn, blijken vooral belangstelling te hebben voor nieuws en achtergrondprogramma's. Andere radiostations nemen deel aan de discussieprogramma's die vanuit Hilversum worden verzorgd. De uitbreiding van de samenwerking met partnerstations in Indonesië krijgt een hoge prioriteit. Bij de selectie van partnerstations speelt de kwaliteit van de stations een grote rol. Daarnaast is de geografische spreiding een criterium. De komende periode wordt actief samenwerking gezocht met partnerstations in Oost Indonesië. De ontwikkeling van interactieve programma's, waarbij luisteraars direct en via het Internet aan discussies over thema's kunnen deelnemen, wordt uitgebreid. Het geschatte aantal luisteraars is 8 miljoen per week, via kortegolf en partnerstations.

Naast partnerstations wordt een bijzonder accent gelegd op de uitbreiding van de trainingsactiviteiten. Als gevolg van de toegenomen persvrijheid is een andere aanpak, een andere houding van journalisten noodzakelijk. De Wereldomroep kan daarbij een belangrijke rol spelen. In samenwerking met *Radio Nederland Training Centre (RNTC)* zal gericht worden gezocht naar mogelijkheden partnerstations te ondersteunen bij de training en begeleiding van hun journalistieke medewerkers.

In de Indonesische uitzendingen zal, naast de Wereldomroepbrede thema's, in 2005 veel aandacht worden besteed aan een aantal historische gebeurtenissen: het gouden jubileum van de Azië-Afrika Conferentie in Bandung, het einde van de Japanse bezetting 60 jaar geleden, de daaropvolgende uitroeping van de onafhankelijkheid van de Republiek Indonesia op 17 augustus 1945, en de militaire coup 40 jaar geleden. Dat zal gebeuren in de vorm van series en documentaires.

3.5 Frans voor Afrika

Radio is nog steeds in ontwikkeling in Afrika en het aantal stations is groeiende, omdat veel landen in Franstalige Afrika de laatste jaren hun media hebben geliberaliseerd. Gedrukte media hebben een beperkte oplage en de distributie ervan vindt vooral plaats in de grote steden. Radio is zeer geschikt om mensen in landelijke gebieden te bereiken omdat een groot deel van de bevolking analfabeet is. Het *Bureau Afrique Radio Nederland* (BARN) van de Wereldomroep, gevestigd in Benin speelt in op die ontwikkelingen. De ontwikkeling van de democratie in Afrika via de radio is een van de speerpunten van BARN.

BARN werkt samen met een netwerk van ruim 375 partnerstations in Franstalig Afrika. Het 'duurzame' ontwikkelingsmodel van BARN (samenwerken en mensen trainen, geen eigen visie opleggen), biedt grote mogelijkheden voor de Wereldomroep, evenals het aangaan van partnerships met een programmering die duidelijk afwijkt van die van BBC en Radio France Internationale. BARN heeft veel ervaring opgedaan met het aanpassen van relevante thema's aan de vraag van partners. De activiteiten van het *Radio Nederland Training Centre* (RNTC) in de regio bieden interessante aanknopingspunten.

3.6 Arabisch

Een van de nieuwe activiteiten van de Wereldomroep is het opzetten van een website in het Arabisch in samenwerking met derden. De site zal vanaf eind 2004 operationeel zijn. Zij moet een bijdrage leveren aan de meningsvorming in een belangrijk deel van de Islamitische wereld en daarnaast inzicht geven in de Nederlandse en Europese samenleving. De onafhankelijke positie van de Wereldomroep zal daarbij uiteraard worden gewaarborgd.

De site zal een gevarieerd programma-aanbod bieden van nieuws en achtergrondprogramma's en een interactief forum. De bedoeling is een ruimte te scheppen voor politieke, maatschappelijke en culturele opvattingen die in het huidige Arabische medialandschap geen of onvoldoende plaats krijgen. De site is een platform voor politieke meningsvorming zowel voor vertegenwoordigers van de 'civil society', als voor de geïnteresseerde burger die behoefte heeft aan ongecensureerde informatie. Er zal actief worden gezocht naar nieuwe ontwikkelingen en geluiden in de Arabische wereld. Belangrijke discussies en thema's zullen worden aangezwengeld zodat er een dialoog ontstaat tussen Nederland en de Arabische wereld. Op deze wijze levert de Wereldomroep een bijdrage aan een Europees-Arabische uitwisseling van grondwaarden als democratie en universele rechten van de mens.

3.7 China

De Raad van Cultuur adviseert aan de Staatssecretaris van OCW ontwikkelingen in bepaalde landen, zoals bijv. China, tijdig aandacht geven. Hoewel onze bijdrage slechts een beperkte kan zijn, zal de Wereldomroep onderzoeken welke mogelijkheden er zijn in China. Primair geldt dat voor verdere verspreiding van muziekprogramma's en, bestaande, Engelstalige programmering. De situatie rondom de persvrijheid in China is nog steeds zorgelijk. Wel lijken de Chinese autoriteiten, met de komst van de Olympische Spelen in 2008, de markt voor buitenlandse radio- en televisiestations te openen. De Wereldomroep zal monitoren of geleverde producties zonder redactionele inmenging geheel en volledig worden uitgezonden.

3.8 RNInfo for Media

Begin 2004 is er een speciale service opgezet voor journalisten en mediaorganisaties in de hele wereld: *RNInfo for Media*. In lijn met het mission statement van de Wereldomroep, beoogt *RNInfo for Media* te voorzien in informatie over ontwikkelingen, ideeën en opvattingen in Nederland en Europa. Het doel was vóór het begin van het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie naar buiten te treden. Dat is gelukt. De omschrijving van *RNInfo* op de eigen website luidt: 'RNInfo for Media, your link to independent experts and reliable sources about the Netherlands and Europe'. Mediaorganisaties als *BBC*, *South Africa Broadcasting* en *ABC* (Australië) hebben een beroep gedaan op deze service. De relatie met partnerstations kan door het aanbieden van informatie 'op maat' worden verdiept. De specialisten van de Wereldomroep zijn, mede als gevolg van de bemiddeling van *RNInfo*, regelmatig te horen op binnen- en buitenlandse radiozenders. De komende jaren moet de bekendheid van deze service worden vergroot en de dienstverlening uitgebreid.

3.9 Muziek

Radio Netherlands Music

De muziekactiviteiten van de Wereldomroep, bijeen gebracht onder de naam *RN Music*, presenteren een breed klankbeeld van de Nederlandse muziekcultuur in het buitenland. Daarnaast functioneert *RN Music* als kennis en expertisecentrum voor buitenlandse (media)organisaties op het gebied van de Nederlandse muziek. Informatie over Nederland is niet compleet zonder cultuur en muziek is verreweg de belangrijkste exportvorm van de Nederlandse cultuur (getuige de *SICA* lijst van evenementen en activiteiten onder de paraplu van de Raad van Cultuur). De huidige muziekcatalogus bestaat uit opnamen op belangrijke podia in Nederland in samenwerking met partners als het Koninklijke Concertgebouworkest, Muziekgroep Nederland, Conamus, Dutch Jazz Connection, het Pop Instituut, het North Sea Jazz Festival, en met de binnenlandse publieke omroepen en de EBU.

De komende jaren zal de nadruk liggen op het geven van een zo representatief mogelijk beeld van de Nederlandse muziekcultuur, met aandacht voor dance, klassiek, jazz, pop & rock en wereldmuziek. Naast gerenommeerde series als 'Live at the Concertgebouw' en 'European Jazz Stage' zal er ook aandacht zijn voor festivals als Music Meeting Nijmegen en Noorderslag en voor optredens in Nederlandse poppodia als Paradiso en

Stairway to Heaven.

RN Music bereikt op dit moment rond de 8,5 miljoen luisteraars per week, meer dan de helft daarvan op Engelstalige klassieke muziek stations. RN Music wil in Noord Amerika minimaal 5 van de 20 stations met het grootste aantal luisteraars blijven bedienen. Datzelfde geldt voor Latijns Amerika. Het bereik in Centraal en Oost Europa moet in kaart gebracht worden door intensieve samenwerking met de EBU. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van distributie, marketing en research via het internet.

3.10 RNTV

RNTV coproduceert en distribueert internationale documentaire en culturele televisieprogramma's van Nederlandse bodem. Deze programma's worden in het Engels geproduceerd en wereldwijd aangeboden aan buitenlandse tv-stations. Op dit moment werkt RNTV zo samen met stations in meer dan 60 landen, vooral in Europa en Azië. Om aansluiting te houden met de internationale markt is een continue aanwas van nieuwe programma's noodzakelijk. Ook in de komende jaren is het streven gemiddeld 10-15 programma's per jaar te produceren, waarbij zo veel mogelijk wordt aangesloten bij de door RNW gekozen thema's. RNTV is een van de belangrijkste internationale distributeurs van, internationaal hoog aangeschreven, documentaires uit Nederland. Inmiddels worden onlangs geproduceerde een documentaires gedistribueerd over het thema fair trade: *The Banana Verdict* en het thema vergrijzing: de driedelige serie *The Older The Better*, een productie in samenwerking met de NPS. In 2005 zal in het kader van de Rechten van het Kind onze nieuwe serie *Living Rights* worden voltooid en wereldwijd worden aangeboden voor uitzending.

Bij de realisatie van de producties wordt zeer nauw samengewerkt met de publieke omroepen en onafhankelijke producenten. Daarnaast treedt RNTV ook op als distributeur voor externe organisaties zoals de Anne Frank Stichting, het Nederlands Instituut voor Animatiefilm en erven Bert Haanstra en de RVD. Ook in de komende jaren zullen Nederlandse documentaires via RNTV hun weg vinden naar vele buitenlandse televisiekanalen.

4. Thema's in 2005

RNW zal meer dan voorheen de aandacht richten op een aantal thema's. Dat biedt meer mogelijkheden tot dialoog, debat en discussie. Daardoor kan de Wereldomroep zich verder ontwikkelen als internationaal platform voor meningsvorming en informatieuitwisseling. In 2004 is een begin gemaakt met training van medewerkers, zijn projecten gestart en thema's uitgewerkt. Dat heeft geleid tot series programma's in verschillende talen.

De thema's zijn de invulling van twee elementen binnen de missie van de Wereldomroep: het faciliteren van een wereldpodium over thema's die voor Nederland, Europa en de wereld van belang zijn en het wereldwijd informeren over de Nederlandse samenleving, opvattingen, visies en beleid. In de actualiteitenprogramma's in alle talen wordt permanent veel aandacht besteed aan ontwikkelingen in Nederland en Europa, en daarnaast aan onderwerpen als internationaal recht, vrede en veiligheid en de multiculturele samenleving. Voor die onderwerpen beschikt de Wereldomroep over eigen specialisten.

Daarnaast wordt ieder jaar een aantal thema's gekozen waaraan in de actualiteit en met name ook de achtergrondproducties uitgebreid aandacht wordt besteed. Bij de uitwerking van die thema's wordt zoveel mogelijk gekeken naar mogelijkheden voor dialoog en debat in allerlei vormen: via internet, in radio- en televisieprogramma's en op locatie. Belangrijk criterium voor de keuze van een thema is dat het onderwerp geschikt moet zijn voor het maken van een serie producties (audio, tekst en video) in verschillende talen. Aan een aantal van de gekozen thema's worden evenement gekoppeld in de vorm van ronde tafeldiscussies, debatten of congressen. Bij de uitwerking van de thema's wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van expertise die in Nederland aanwezig is.

In 2005 staan de volgende thema's centraal:

4.1 Migratie

Drie procent van de wereldbevolking (150 miljoen mensen) is hun geboorteland ontvlucht. De meeste vluchtelingen verblijven in Azië, gevolgd door Europa, de VS, Afrika, Latijns Amerika en Oceanië. Velen gaan op zoek naar een beter bestaan, anderen ontvluchten geweld en vervolging. De helft van alle migranten zijn vrouwen en kinderen. De ontwikkelde wereld werpt steeds hogere barrières op voor immigranten, omdat zij de eigen samenleving zouden ontwrichten. Tegelijkertijd is er in de rijke wereld een toenemende behoefte aan ongeschoolde arbeidskrachten.

Toegespitst op *Europa*: hoe gaan we ermee om in de verschillende lidstaten (quota, publicitaire afschrikking, strengere normen, intensieve grenscontrole, razzia's, veilige landen lijsten). Hoe integreren de nieuwkomers? Wat doet de overheid er aan; hoe gaat de bevolking ermee om? Hoezeer is het beleid in de EU geharmoniseerd, hoezeer verschilt het beleid nog per land? Wie zijn er wel en wie niet welkom? Vullen migranten een gat in de arbeidsmarkt? Wat doet de EU met zijn nieuwe buitengrenzen op dit punt? In het verlengde van dit thema zal aandacht worden besteed aan remigratie. Soms is het verblijf, al dan niet noodgedwongen, tijdelijk en keren mensen terug naar het land van herkomst. Mensen moeten een nieuwe start maken, een nieuw

bestaan opbouwen, opnieuw integreren. Traumatische ervaringen komen boven, omdat er veel veranderd is in het thuisland.

Een ander aspect is de *mobilititeit van de Europese burger*: uitwisselbaarheid van diploma's, (tijdelijk) werk in het buitenland, uitwisseling van studenten, samenwerking universiteiten, overdraagbaarheid pensioenen, betaling van dubbele premies, sociale zekerheid, gezondheidszorg, kortom: hoe mobiel is de Europese burger in de gemeenschappelijke markt, tegen welke drempels loopt hij nog steeds op? Elk jaar vertrekken er ongeveer honderdduizend *Nederlanders naar het buitenland* om daar te gaan wonen en/of te werken. Dat zijn mensen, waar de Wereldomroep de komende jaren op allerlei manieren de band mee wil aanhalen. Dat zal de komende jaren onder andere gebeuren via de Expatbeurs, het Koninklijk Instituut voor de Tropen, de presentatie van de nieuwe technologie DRM, samenwerking met de weekeditie van NRC Handelsblad en de Balie.

4.2 Fair Trade

Een interessant en praktisch thema, actueel in Nederland en de wereld, waarmee onderwerpen die te maken hebben met de gevolgen van globalisering, ontwikkelingssamenwerking en de beperkingen die Westerse landen ontwikkelingslanden opleggen, aan de orde kunnen komen. Dit onderwerp wordt nader uitgewerkt aan de hand van het thema *landbouw*: de rol van de 'groene' landbouw, verschillen op dit punt in de diverse landen, voedselveiligheid, genetische manipulatie enz. Daarnaast zal uitgebreid aandacht worden besteed aan landbouwsubsidies, de gevolgen daarvan voor ontwikkelingslanden en de rol van de WTO.

4.3 Vergrijzing

Bijna overal ter wereld vergrijst de bevolking. Oorzaken zijn het dalende kinderaantal en de toenemende ouderdom. In 2025 zullen er 1,2 miljard ouderen zijn. In Nederland neemt het aantal mensen dat ouder is dan 55 toe, in absolute en in relatieve zin. Deze trend zal een enorme impact hebben op vele sectoren: de economie, pensioenen (met natuurlijk de vraag over vroege of late pensionering), arbeidsmarkt, gezondheidszorg, immigratie, demografie. Een voorbeeld: in de hele wereld leven vrouwen langer dan mannen, zij vormen tweederde van de bevolking boven de 80. En nu de levensverwachting stijgt zal dat nog verder toenemen.

In de komende decennia zullen landen in de hele wereld voor uitzonderlijke economische, sociale en politieke uitdagingen komen te staan als gevolg van deze demografische veranderingen. Van wetenschap tot medicijnen tot demografie tot economie – er zitten veel kanten aan het toenemende aantal 60-plussers. Dit is een belangrijk onderwerp voor Nederland en de wereld.

4.4 Rechten van het Kind

Er wordt veel gesproken over kinderrechten en 190 landen hebben het VN Verdrag voor de Rechten van het Kind ondertekend, maar hoeveel invloed heeft dat gehad? De schokkende feiten (kindsoldaten, toename van kinderporno, steeds meer AIDS wezen) krijgen wel aandacht, maar er zijn subtiele aspecten die de moeite waard zijn om te bestuderen in Europa: toenemende druk

op kinderen als gevolg van steeds veranderende curricula om 'bij de tijd te blijven', blootstelling aan allerlei zaken die voor hen onbegrijpelijk zijn en invloed van nieuws, internet en televisie. Als onderdeel van dit thema kan aandacht besteed worden aan *basisonderwijs voor alle kinderen*. De gedachte is dat alle kinderen toegang moeten kunnen hebben tot onderwijs. Het gaat om 115 miljoen kinderen die volgens de door de VN opgestelde millenniumdoelstelling in 2015 allemaal basiseducatie moeten krijgen. Deze en zeven andere millenniumdoelstellingen zijn ondertekend door Nederland en 189 andere landen. De NCDO (Nationale Commissie van Duurzaamheid en Internationale Ontwikkeling) en een groot aantal hulporganisaties werken samen in een *Recht op Onderwijs* campagne. De Wereldomroep zal dit onderwerp vanuit verschillende gezichtspunten benaderen.

4.5 The fear factor

11 September, de dood van Pim Fortuyn, de terrorismedreiging, aanvallen in Israël en de Palestijnse Gebieden en de oorlog in Irak hebben steeds meer invloed op mensen. Mensen in de westerse wereld zijn nog nooit zo welvarend geweest, maar lijken zich minder veilig te voelen. Wat is de invloed op de Nederlandse samenleving? In Nederland heerst er, terecht of onterecht, een grote angst voor criminaliteit. Wat is de angst in verschillende delen van de wereld? In Latijns Amerika is de angst voor het verlies van werk belangrijk, in de VS bijvoorbeeld de angst voor het verlies van welvaart.

4.6 Uitbreiding van Europa

Hoe gaat het met de 10 nieuwe lidstaten een jaar na de toetreding op 1 mei 2004? In 2004 zijn alle toetredende landen nader bekeken. Een jaar later zal in een serie reportages het antwoord worden gezocht op vragen als: is de regering tevreden over het lidmaatschap, wat vindt de bevolking, wat levert het op, hoe groot is de invloed van de nieuwe lidstaten op de besluitvorming in Brussel, wat is er concreet veranderd als gevolg van de toetreding. De verschillen tussen de landen zullen daarbij uitgebreid aan de orde komen, evenals opinies en reacties van de oude lidstaten.

4.7 Regionale integratie

Aandacht voor processen van integratie in Latijns Amerika en de EU in de vorm van een serie programma's. De Wereldomroep stelt hierbij tevens een podium beschikbaar om te discussiëren over de voors en tegens van integratieprocessen en de rol die de media daarbij (kunnen) spelen. In Latijns Amerika zijn er verschillende processen van regionale integratie aan de gang. Mercosur is daarvan het belangrijkste. Vergelijkbare integratieprocessen spelen in andere delen van de wereld.

Aan dit thema wordt in mei 2005 een radiocongres gekoppeld in Mexico Stad onder de titel "Integratieprocessen, Identiteit en Media". Doel is onder meer om dialoog op gang te brengen op politiek, cultureel en commercieel gebied met instanties die integratie bevorderen. Daarbij zal gebruik worden gemaakt van Nederlandse expertise op dit gebied. Het is de bedoeling

deelnemers bij het congres te betrekken die invloed hebben op de besluitvorming en om speciaal te kijken naar de rol van de media.

4.8 De toekomst van de radio

Radio beleeft een opleving in de Westerse wereld. Terwijl de inkomsten van televisiestations de laatste jaren sterk terugliepen, werd goed verdiend aan het oude, vertrouwde medium radio. Het is snel, goedkoop voor producent en consument, en vaak heel persoonlijk. In de ontwikkelende wereld is radio vaak nog steeds het enige massamedium dat voorhanden is. 'Community' radio is overal in opkomst. Kortom, het vaak voorspelde overlijden van de radio als gevolg van de opkomst van televisie blijkt keer op keer door de werkelijkheid te worden achterhaald. Nieuwe technieken als DRM maken het medium aantrekkelijker voor de luisteraar. De Wereldomroep is, als voortrekker in die nieuwe techniek, een goed podium voor een thematische behandeling van Radio in de 21ste eeuw.

4.9 Persvrijheid

Persvrijheid is een van de thema's waaraan ieder jaar in alle talen veel aandacht wordt besteed in de reguliere uitzendingen. Dat zal ook komend jaar weer gebeuren. Daarnaast wil de Wereldomroep op 3 mei 2005, eventueel in samenwerking met de NVJ, een Open Dag organiseren in het kader van de Dag van de Persvrijheid.

5. Partnerstations

Vorig jaar is, met de resultaten van de Wereldomroep in Latijns Amerika voor ogen, besloten om meer nadruk te leggen op de samenwerking met partnerstations. Ook bij andere internationale stations wordt deze trend waargenomen. Daarvoor zijn diverse goede redenen aan te voeren:

Kwantiteit: via partnerstations is een groter bereik van de programma's en producten van de Wereldomroep mogelijk, waarmee wordt bijgedragen aan de realisatie van de missie.

Kwaliteit: partnerstations opereren temidden van onze doelgroepen. Hierdoor is een ter zake doende reactie mogelijk op programma's, producten en diensten. Door de relaties met onze partners verder te verdiepen (o.a. via coproducties en interactieve projecten) komt RNW dichterbij de luisteraar te staan. Idealiter is er sprake van tweerichtingsverkeer met het internationale netwerk van partnerstations en dat levert een bijdrage aan het unieke karakter van de Wereldomroep.

Kosteneffectiviteit: de kosten van een extra partner zijn verwaarloosbaar omdat het signaal via de satelliet al aanwezig is.

Bij het aangaan van partnerschappen wordt per doelgebied gekeken vanuit het totaal van de activiteiten van de Wereldomroep. Een voorbeeld is *Noord-Amerika*. Daar worden stations al lang actief benaderd met programma's in het Engels, maar nu ook met Nederlandse, Spaanse en Muziekproducties. Die activiteiten versterken elkaar.

Partnerstations kunnen een belangrijke rol vervullen in de versterking van de activiteiten ten behoeve van *Nederlandse luisteraars*. Een belangrijke doelgroep wordt gevormd door Nederlanders die niet bereikt worden via de kortegolfuitzendingen, zoals vele emigranten in de VS, Canada, Australië, Nieuw-Zeeland en Zuid-Afrika. Bij de uitbreiding van de partnerrelaties in het Caribisch gebied (nu nog alleen met Nederlandse producties) zullen ook de Engelse afdeling en BVN-TV betrokken worden.

Begin jaren negentig werd de Panam-satelliet geïntroduceerd. Als gevolg daarvan konden radiostations snel programma's in goede geluidskwaliteit van de satelliet afhalen. Omslachtige en trage distributie via cd's was niet meer nodig. De Wereldomroep besloot toen een speerpunt te maken van het opbouwen van een partnernetwerk in *Latijns Amerika*. De Wereldomroep is nu één van de belangrijkste internationale spelers in die regio. Volgens recente cijfers bereikt de Wereldomroep in Zuid en Midden Amerika met de Spaanstalige uitzendingen via onze partnerstations rond de 22 miljoen luisteraars.

In 2005 start de Wereldomroep met producties in het Engels en Portugees voor *Afrika*, gebruikmakend van de ervaringen met de Franstalige producties. BARN speelt een belangrijke rol in de distributie van de producties in beide talen. Voor BARN zal in 2005 een meertalige Extranet site ontwikkeld worden, waardoor het Bureau Afrique voor partners gemakkelijker toegankelijk wordt.

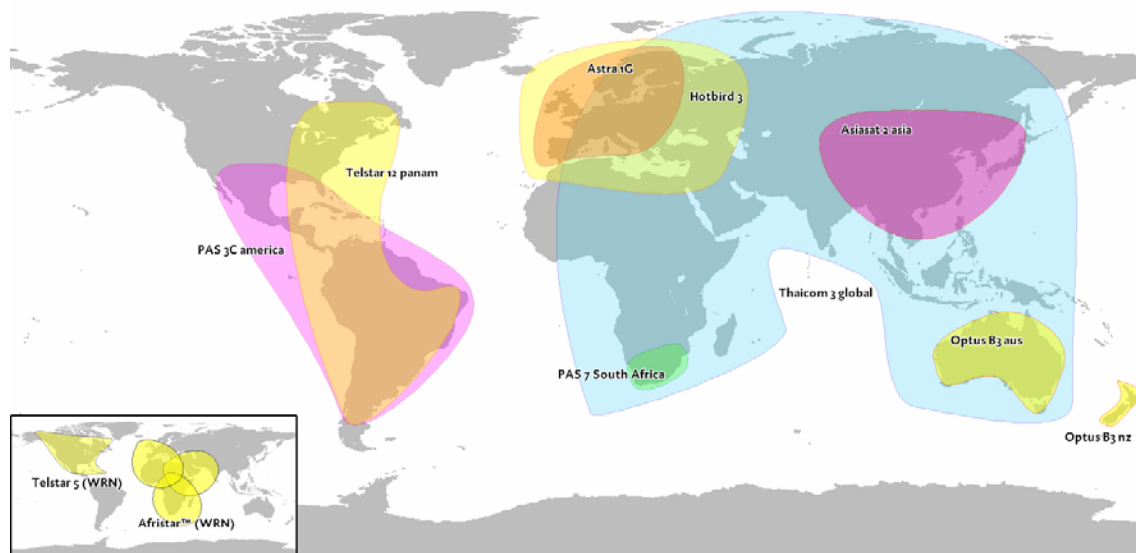
6. Distributie

Distribueren van radioprogramma's over bijna de hele wereld is uit de aard der zaak niet goedkoop. Gelukkig staan er, naast korte- en middengolfuitzendingen, voor bepaalde doelgroepen ook andere, goedkopere distributiemogelijkheden ter beschikking om de doelgroepen te bereiken zoals satellietradio, radio via internet en uitzendingen via lokale kabelsystemen en partnerradiostations.

Afhankelijk van de regio en doelgroep wordt steeds gekozen voor een zo optimaal mogelijke distributiemix welke past binnen de financiële mogelijkheden.

In het kader van het project ELIO (Externe Legitimatie Interne Organisatie) is een nieuw zendschema samengesteld dat binnen het krappere budget toch een redelijk goede bediening van de belangrijkste doelgroepen realiseert. Dit nieuwe zendschema is met ingang van het winterzendschema 2003 ingevoerd. In de meeste regio's is het aantal uren uitzenden via de kortegolf wat gereduceerd, met een gelijktijdige toename van het aantal uitzendingen via de satelliet. Er zijn nu drie 24 uur radiokanalen (Nederlands, Engels, Spaans/Portugees/Indonesisch) via verschillende satellieten te ontvangen. Deze radiokanalen, met een hoge audiokwaliteit, kunnen rechtstreeks door de consument d.m.v. een satellietschotel en ontvanger worden ontvangen. Ook worden deze kanalen intensief benut voor het doorgeven van programma's naar partnerstations en kabelsystemen. Deze geven de programma's, of stukken daarvan, door via hun eigen FM en MG netwerken. In de komende periode wordt een geringe uitbreiding van de satelliet radiokanalen nagestreefd zodat een bijna wereldwijde dekking ontstaat.

Ook zal er actief worden gewerkt aan de uitbreiding van de samenwerking met partnerstations.

In de komende jaren zal per taal en doelgebied/doelgroep steeds de distributiemix jaarlijks worden geëvalueerd en waar nodig en financieel mogelijk worden aangepast.

Daarnaast wordt tevens getracht de kosten van de kortegolf relaystations te reduceren door samenwerking op deze stations met andere internationale omroepen.

De nieuwe digitale uitzendstandaard voor korte- en middengolf DRM zal in de komende jaren geleidelijk verder in gebruik genomen worden. Naar verwachting zullen vanaf eind 2005 nieuwe ontvangers met deze nieuwe uitzendstandaard zijn uitgerust. Dan kan geleidelijk in de daarop volgende jaren overgeschakeld worden naar deze nieuwe uitzendstandaard welke een veel betere geluidskwaliteit geeft t.o.v. de huidige analoge midden- en kortegolfontvangst.

Alle uitzendingen en elk uur het laatste nieuws worden beschikbaar gesteld via Internet voor beluistering op het moment dat het de consument het beste uitkomt. Om het bereik zo groot mogelijk te maken wordt het in nagenoeg alle mogelijke formaten aangeboden zoals o.a. Real Audio, Windows Media, MP3, MPEG2 etc. De programma's zijn daarnaast ook live via Internet te beluisteren.

Ook wordt het Internet gebruikt om programma's voor partnerstations beschikbaar te maken.

7. Financiën

In overleg met de Publieke Omroep zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een accres van 0,75%
- De door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opgelegde bezuiniging voor 2005 is verwerkt in de begroting.
- Er wordt, net als in 2004, afgezien van het indienen van een aanvraag een volgende 'tranche' t.b.v. de ontwikkeling op het terrein van multimedia.

In de voorliggende begroting is verder financiële invulling gegeven aan de gevolgen van het in 2003/2004 ingezette vernieuwingsproces.

Voor 2005 en de daaropvolgende jaren is bij het opstellen van de begroting geen rekening gehouden met de financiële gevolgen die mogelijk zouden kunnen ontstaan door een andere BTW-berekening van de NOZEMA. RNW gaat ervan uit, zoals de afgelopen jaren meermaals aangegeven en besproken, in zo een geval daarvoor gecompenseerd te worden.

Gelet op de maatschappelijke discussies rondom thema's als loonmatiging en prepensioen zijn de posten lonen, salarissen als ook sociale lasten nog enigerlei onzeker.

De presentatie van de begroting is voorts gebaseerd op de financiële modellen zoals deze in het herziene handboek Financiële Verantwoording zijn opgenomen. Ter vergelijking zijn in de begroting de werkelijke cijfers uit de twee voorafgaande jaren opgenomen alsmede de lopende begroting.

In de begroting zijn toerekeningen opgenomen in de kosten voor verzorging en verspreiding van programma's voor de kosten van automatisering, publiciteit, huisvesting en afschrijvingen op investeringen die met deze activiteiten verband houden.

In de cijfers worden de exploitatiekosten voor BVN niet gepresenteerd. Hiervoor wordt door de uitvoeringsorganisatie RNW een aparte begroting bij het bestuur van BVN ingediend.

Exploitatie naar activiteiten

	2005 begroting	2004 begroting	2003 werkelijk	2002 werkelijk
BATEN				
Omroepmiddelen	43.594	44.262	45.868	44.137
Niet-programmageb. opbrengsten	1.243	1.006	1.531	1.816
Bedrijfsopbrengsten	44.837	45.268	47.399	45.953
LASTEN				
<i>Kosten voor verzorging van programma's</i>				
Personele kosten eigen personeel	14.873	13.808	14.206	13.834
Personele kosten inhuur	743	700	1.337	1.289
Facilitaire kosten	1.515	1.599	1.506	1.589
Overige programmakosten	9.349	9.659	9.009	8.121
Afschrijvingen	<u>1.113</u>	<u>1.238</u>	<u>1.406</u>	<u>1.805</u>
	27.593	27.004	27.464	26.638
<i>Kosten voor verspreiding van programma's</i>				
Personele kosten eigen personeel	2.606	3.149	3.215	3.014
Personele kosten inhuur	66	32	49	61
Zender- en satellithuren	5.278	5.952	9.168	8.116
Zender-/overige kosten	3.589	3.434	1.130	2.756
Afschrijvingen	<u>771</u>	<u>854</u>	<u>774</u>	<u>671</u>
	12.310	13.420	14.336	14.618
<i>Kosten niet rechtstreeks samenhangend met programma's</i>				
Personele kosten eigen personeel	2.395	2.287	2.482	2.347
Personele kosten inhuur	88	106	386	843
Overige algemene kosten	1.921	1.833	2.089	1.783
Afschrijvingen	<u>530</u>	<u>619</u>	<u>780</u>	<u>602</u>
	4.934	4.844	5.737	5.575
Bedrijfslasten	44.837	45.268	47.537	46.831
Exploitatieresultaat	0	0	-138	-878

Toelichting op de begroting 2005 naar activiteiten

Bedrijfsopbrengsten

De aanvraag voor de omroepmiddelen is als volgt opgebouwd:

Toegekende omroepmiddelen 2004	€ 44.262.000
Verwacht accres voor 2004: 0,75%	€ 332.000
Af: Bezuinigingstaakstelling 2005	€ 1.000.000
Totaal begroot voor 2005	€ 43.594.000

De overige opbrengsten zullen in 2005 toenemen met € 237.000 als gevolg van enerzijds de indexering van huur- en overige dienstverleningsovereenkomsten met derden en anderzijds doordat voor 2005 en volgende jaren aanvullende overeenkomsten tot levering van diensten afgesloten zijn.

Vanwege de onzekere ontwikkelingen in 2005 zijn geen inkomsten vanuit de deelneming in Broadcast Facilities Nederland BV begroot. Ook zijn geen inkomsten begroot voor mogelijk te ontvangen rente in 2005.

Onder de niet-programmagebonden opbrengsten wordt € 102.000 verantwoord als vergoeding voor de in april 1999 overgenomen activiteiten van de Netherlands Information Services.

Bedrijfslasten

Kosten voor verzorging van programma's

Aan deze kostengroep worden alle kosten toegerekend die nodig zijn voor de vervaardiging van radio-, televisie- en internetproducties. De kosten voor automatisering, publiciteit, huisvesting en afschrijvingen worden naar evenredigheid toegerekend.

In de voorliggende begroting zijn de gevolgen van ELIO voor zover noodzakelijk verder toegewezen aan de specifieke onderdelen. De beschikbaar gekomen middelen in 2004 zijn in de begroting voor 2004 opgenomen bij de post "overige programmakosten" en zijn nu verder verwerkt.

Kosten voor verspreiding van programma's

De in 2004 gezette stappen om een verdere verlaging van de kosten van verspreiding te realiseren worden in 2005 zichtbaar. Naast het, in goed overleg met de NOZEMA, bevestigen van de gemaakte financiële en operationele afspraken worden in de begroting voor 2005 nog verdere aanzienlijke besparingen voorzien.

Kosten niet rechtstreeks toerekenbaar aan programma's

Naar verwachting zullen de kosten voor 2005 t.o.v. 2004 marginaal toenemen als gevolg van externe invloeden.

Toewijzing omroepmiddelen 2005

De Mediawet wijst omroepmiddelen toe voor 3 soorten activiteiten:

- kosten voor verzorging van programma's
- kosten voor verspreiding van programma's
- kosten niet rechtstreeks toerekenbaar aan programma's

De eigen middelen, bestaande uit niet-programmagebonden opbrengsten welke bruto zijn geboekt, worden als volgt toegerekend aan de 3 activiteiten:

- opbrengsten uit rente, voor zover van toepassing, komen ten goede aan de kosten die niet rechtstreeks samenhangen met programma's.
- Opbrengsten uit verkoop- en verhuur bij de zendstations komen ten goede aan de kosten voor verspreiding van programma's
- Alle overige opbrengsten komen ten goede aan de kosten voor verzorging van programma's.

Onderstaand overzicht geeft de bedragen weer, waarvoor aan de staatssecretaris van OC&W wordt verzocht deze ter beschikking te stellen op grond van de Mediawet:

	Kosten	Overige Opbrengsten	Aanvraag Omroepmiddelen 2005
Verzorging van programma's	27.593	837	26.756
Verspreiding van programma's	12.310	406	11.904
Algemeen Beheer	4.934	0	4.934
	44.837	1.243	43.594

Begroting 2005 naar productgroepen

Voor de RNW is met ingang van de jaarrekening 1999 gekozen voor een kostenverdeling naar vier hoofdgroepen, te weten: radio, televisie, internet en muziek.

Deze hoofdgroepen kunnen vervolgens onderverdeeld worden over de hierboven beschreven 3 activiteiten: verzorging van de programma's, verspreiding van de programma's en kosten niet rechtstreeks toerekenbaar aan programma's.

In onderstaand overzicht is de uitkomst van deze integrale kostenberekening met gebruikmaking van toerekeningen en opslagen inzichtelijk gemaakt.

Begroting 2005 naar productgroepen

(x 1.000 Euro)

	Totaal	Radio	Televisie	Internet	Muziek
BATEN					
Omroepmiddelen	43.594	33.000	3.480	5.520	1.594
Overige opbrengsten	1.243	891	352		
Bedrijfsopbrengsten	44.837	33.891	3.832	5.520	1.594
LASTEN					
Verzorging van programma's	27.593	18.255	3.353	4.781	1.204
Verspreiding van programma's	12.310	12.001	174	0	135
Niet rechtstreeks toerekenbaar aan programma's	4.934	3.663	322	741	208
Bedrijfslasten	44.837	33.919	3.849	5.522	1.547
Bedrijfsresultaat	0	-28	-17	-2	47

Begroting 2005 naar kostencategorie.

(x 1.000 Euro)

	2005 Begroting	2004 Begroting	2003 Werkelijk	2002 Werkelijk
BATEN				
Omroepmiddelen	43.594	44.262	45.868	44.137
Overige bedrijfsopbrengsten	1.243	1.006	1.554	1.803
<i>Bedrijfsopbrengsten</i>	<u>44.837</u>	<u>45.268</u>	<u>47.422</u>	<u>45.940</u>
LASTEN				
Lonen en Salarissen	15.186	14.966	15.306	14.907
Sociale Lasten	4.687	4.278	4.598	4.497
Afschrijvingen	2.414	2.710	2.960	3.078
Directe Produktiekosten	11.607	11.957	11.852	10.791
Directe Distributiekosten	8.932	9.418	10.346	10.933
Overige bedrijfslasten	2.011	1.939	2.475	2.626
Bijzonder baten en lasten	0	0	0	0
<i>Bedrijfslasten</i>	<u>44.837</u>	<u>45.268</u>	<u>47.537</u>	<u>46.831</u>
Financiële baten / lasten	0	0	-47	-29
Resultaat deelnemingen	0	0	24	42
<i>Exploitatieresultaat</i>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-138</u>	<u>-878</u>

Meerjarenplanning 2006-2009

	in miljoenen Euro's			
	2006	2007	2008	2009
Baten				
Bedrijfsopbrengsten	44,4	44,0	44,6	45,3
Lasten				
Kosten voor de verzorging van de programma's	28,0	28,4	28,8	29,3
Kosten voor verspreiding van programma's	11,4	11,6	11,7	11,9
Kosten niet rechtstreeks samenhangend met programma's	5,0	5,1	5,2	5,2
Bedrijfslasten	44,4	45,1	45,7	46,4
Exploitatieresultaat	0,0	-1,1	-1,1	-1,1

Toelichting op de meerjarenraming 2006-2009

De financiële meerjarenraming opgesteld op basis van de volgende uitgangspunten:

- Accres voor jaren 2006 en volgend van 1,5%
- Verwacht inflatiepercentage 1,5% voor alle kosten.
- Voor 2006 is rekening gehouden met de door de staatssecretaris van OC&W voorgenomen bezuiniging.
- Voor 2007 is bij de opbrengsten tevens rekening gehouden met de voorgenomen bezuinigingen door de staatssecretaris van OC&W. Zoals eerder aangegeven, zijn deze voornemens nog onderwerp van gesprek, derhalve zijn deze voornemens niet verwerkt in de kosten, waardoor in de cijfers vanaf 2007 een tekort van € 1,1 miljoen ontstaat.
- Mogelijke valuta-invloeden zijn niet meegenomen.

Bijlage 1 – Uitzenduren

Output planperiode in uitzenduren.

Audio (Radio & Feeds)

	2004		2005		2006	
	Uitzenduren	Partnerships	Uitzenduren	Partnerships	Uitzenduren	Partnerships *)
Nederlands	6.619	8.000	6.424	8.150	6.424	8.150
Engels	2.592	30.750	2.592	31.370	2.592	31.370
Spaans	2.228	156.720	2.262	159.860	2.262	159.860
Indonesisch	1.193	2.950	1.193	3.010	1.193	3.010
Papiamentu	78	510	78	520	78	520
Caraïbisch	1352	3.080	1352	3.140	1352	3.140
Frans	-	9.230	-	9.410	-	9.410
Portugees	463	27.680	463	28.230	463	28.230
Sarnami	26	50	26	50	26	50
Muziek	-	60.480	-	61.680	-	61.680
	14.551	299.450	14.390	305.420	14.390	305.420

Audio (Radio & Feeds)

	2007		2008		2009	
	Uitzenduren	Partnerships *)	Uitzenduren	Partnerships *)	Uitzenduren	Partnerships *)
Nederlands	6.424	8.150	6.424	8.150	6.424	8.150
Engels	2.592	31.370	2.592	31.370	2.592	31.370
Spaans	2.262	159.860	2.262	159.860	2.262	159.860
Indonesisch	1.193	3.010	1.193	3.010	1.193	3.010
Papiamentu	78	520	78	520	78	520
Caraïbisch	1352	3.140	1352	3.140	1352	3.140
Frans	-	9.410	-	9.410	-	9.410
Portugees	463	28.230	463	28.230	463	28.230
Sarnami	26	50	26	50	26	50
Muziek	-	61.680	-	61.680	-	61.680
	14.390	305.420	14.390	305.420	14.390	305.420

Alle uitzendingen zijn ook via streaming audio en on demand te beluisteren.

Toelichting: Uitzenduren is het aantal uren dat wij direct in de lucht zijn, ongeacht het medium of het aantal media.

*) Streefcijfers na 2005 komen later dit jaar ter beschikking

Bijlage 2 – Samenwerking

De Wereldomroep heeft op veel terreinen een nauwe samenwerking ontwikkeld met de landelijke en regionale partners van de publieke omroep in Nederland en zal deze samenwerking ook in de komende planperiode voortzetten en waar mogelijk verder uitbouwen.

Bestuurlijk overleg

Op bestuurlijk niveau vindt overleg plaats tussen NOS en RNW over o.a. de volgende zaken:

- het overheidsbeleid m.b.t. de omroep, meerjarenbegrotingen en meerjarenplannen van de publieke landelijke omroep en de Wereldomroep, ontwikkelingen op het gebied van radio en televisie op de middellange en lange termijn etc.
- de distributie van de omroep, o.a. NOZEMA
- afstemming EBU-beleid i.v.m. externe representatie Nederlandse publieke omroep
- het arbeidsvoorwaardenbeleid, Omroep-CAO, PNO en PNOOZ, etc

Programmasamenwerking binnen Nederland

Sinds oktober 2003 vindt er een vrije uitwisseling plaats van bijdragen en geluidsfragmenten tussen de Wereldomroep en het Radio 1 Journaal van de NOS. Dat leidt in de praktijk tot een situatie waarbij rond de 50 procent van het actualiteitenoverzicht van het wereldwijd uitgezonden programma Nieuwslijn afkomstig is van de NOS. Ook reportages en series die voor de doelgroep van RNW geschikt zijn worden hergebruikt in Nieuwslijn. In mindere mate, maar wel met grote regelmaat, worden bijdragen van RNW-journalisten uitgezonden in het Radio 1 Journaal en zijn journalistieke specialisten van RNW te beluisteren op Radio 2. Ook de Radio 1-programma's De Ochtenden, 1 op de Middag en Langs de Lijn gebruiken bijdragen van de Wereldomroep.

Een goed voorbeeld van effectieve samenwerking is -naast het Bureau Den Haag- Bureau Brussel, waar de correspondenten van Radio 1 en de Wereldomroep (afhankelijk van beschikbaarheid en expertise) vrijwel even vaak voor de ene, als voor de andere zender actief zijn.

De zogeheten dalurenprogrammering van de Wereldomroep in Europa (die via satelliet en internet ook in de rest van de wereld te ontvangen is) wordt voor ongeveer 50 procent gevuld met programma's van de binnenlandse publieke omroepen. Het programma Wereldnet op 747 AM en Wereldomroep is een co-productie met de VPRO. Vanaf eind oktober 2004 zendt de Wereldomroep de NPS-productie Het Bureau uit, een hoorspel gebaseerd op het werk van J.J. Voskuil.

Sinds oktober 2004 produceert de RadioNieuwsCentrale in opdracht van de Wereldomroep elke werkdag het programma De Twaalf Provinciën. Dat programma biedt de luisteraars in Europa een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in de regio, aan de hand van bijdragen van de regionale omroepen.

Programmasamenwerking op muziekgebied

Op het belangrijkste EBU-radioterrein, de uitwisseling van klassieke muziek in EBU-verband, is de samenwerking met de landelijke omroepen zeer intensief. Zo worden gezamenlijk concerten aangeboden, geproduceerd, vermenigvuldigd en buiten Nederland verspreid. Deze programmatische samenwerking in EBU-verband is nauw verbonden met de gezamenlijke nationale radio-opnamen van muziekproducties zoals het Holland Festival Oude Muziek (met AVRO/KRO/NPS/e.a.), het Koninklijk Concertgebouw Orkest (met de AVRO), het Rotterdams Philharmonisch Orkest (NPS). Jazz- en wereldmuziekproducties zijn er met o.a. NPS en TROS.

Daarnaast wordt ook samengewerkt in het kader van de Nederlandse muzikeweken in diverse buitenland en is er sprake van vele cd's in samenwerking met de landelijke zend-gemachtigden en de muziekensembles van het Muziekcentrum van de Omroep (MCO), het Radio Kamer Orkest, het Radio Symfonie Orkest en het Radio Filharmonisch Orkest.

in samenwerking met de MuziekGroep Nederland opname en distributie van CD-uitgaven van (NPS-)opnamen met klassiek repertoire van Nederlandse componisten.

Programmasamenwerking televisie

- het bestuurlijke, programmatische en financiële beheer van BVN - de stichting het "Beste van Vlaanderen en Nederland", waarin NOS, Wereldomroep en VRT participeren
- coproducties van tv-documentaires in samenwerking met binnenlandse omroepen
- coproducties van tv-programma's die ook in het binnenland worden uitgezonden (NCRV, NPS, regionale omroepen)

Samenwerking op Internetgebied

- RNW maakt gebruik van de NOS technische internetfaciliteiten
- het zorgdragen dat de content management systemen van NOS en RNW op elkaar aansluiten
- op softwaregebied: overleg over het voorkomen van contentdoublures; deelname aan contentgroepen (bijv. afstemming website Wereldnet-RNW met Zappelin-NOS)
- gebruikmaken van elkaars programmamateriaal (doorlinken, hyperlinken, gebruik van headlines voor het doorlinken van overig programmamateriaal naar elkaars site)
- inbreng van deskundigheid en taalkundigheid van de Wereldomroep in programmamateriaal van de binnenlandse omroep.
- Om inzicht te verkrijgen in het gedrag van internetgebruikers en dat gedrag te toetsen aan een bepaalde standaard of referentiepunt, de zogenaamde 'benchmarking', wordt gebruik gemaakt van de ontsluitingssystematiek van de publieke omroep. Zodoende kunnen vanaf 2004 de sites van de Wereldomroep deelnemen aan dezelfde kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeken om o.a. de vraag te beantwoorden of het bezoekersgedrag aansluit bij de doelstellingen van de organisatie. Op deze wijze wordt ook een referentiepunt verkregen met de binnenlandse omroep.

Algemene dienstverlening

Er wordt gebruik gemaakt van PO-diensten op het gebied van juridische zaken, verzekeringen, huisdrukkerij, postbezorging etc.; overleg over rechtenproblematiek (BUMA/STEMRA, SENA etc.) en afsluiten van gezamenlijke contracten op het gebied van rechten; gezamenlijk gebruik van promotiestands in binnen- en buitenland (MIP, vakantiebeurs, etc.)

Projecten

Zowel in het verlengde van de RNW-thema's, als los daarvan, worden projecten gerealiseerd. De projecten worden uitgevoerd in samenwerking met belangrijke maatschappelijke en culturele organisaties zoals bijvoorbeeld het Wereld Natuur Fonds, War Child, Muziekgroep Nederland en het Theater Instituut Nederland, maar ook ministeries en ambassades, of omroepen in binnen- en buitenland. Die samenwerking kan leiden tot series radio- en televisieprogramma's (met informatie en/of muziek), websites, cd's, dvd's en/of evenementen. Voorwaarde is dat er altijd een duidelijke band moet zijn met de missie van de Wereldomroep. De eigen onafhankelijkheid staat uiteraard voorop.

Samenwerking met nationale en internationale instellingen en organisaties:

Het werk van de Wereldomroep brengt met zich mee dat wij een nauwe samenwerking onderhouden met honderden internationale en nationale instellingen. Het is ondoenlijk hiervan een uitputtende lijst samen te stellen. Het betreft o.m.

- organisaties van de VN (UNESCO, UNDP, WHO, UNICEF, UNHCR, etc.),
- Wereldbank, IMF, etc.
- instellingen van de Europese Unie en van kandidaat-landen van de EU
- overige internationale omroepen
- regionale instellingen op het gebied van onderwijs en ontwikkeling in Afrika en Latijns-Amerika
- Internationale Telecommunicatie Unie, EBU, World Radio Conference, Digital Radio Mondiale, etc.
- Non Governmental Organizations zoals Amnesty International, Human Rights Watch

en in eigen land:

in het bijzonder de Ministeries van OCW, Economische Zaken, Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking, instellingen als EVD, TRN, Beeldvorming Nederland, en tal van andere instellingen op het gebied van economie, onderwijs, kunst en cultuur, en ontwikkelingssamenwerking.